

Piet Paaltjens – De Zelfmoordenaar

In het diepst van het woud
- 't Was al herfst en erg koud -
Liep een heer in zijn eentje te dwalen.
Och, zijn oog zag zoo dof!
En zijn goed zat zoo slof!
En hij tandknerste, als was hij aan 't malen.

"Harriot!" dus riep hij verwoed,
"k Heb een adder gebroed,
Neen, erger, een draak aan mijn borst hier!"
En hij sloeg op zijn jas,
En hij trapte in een plas;
't Spattend slik had zijn boordjes bemorst schier.

En meteen zocht zijn blik
Naar een eiketak, dik
Genoeg om zijn lichaam te torschen.
Daarna haalde hij een strop
Uit zijn zak, hing zich op,
En toen kon hij zich niet meer bemorsen.

Het werd stil in het woud
En wel tienmaal zo koud,
Want de wintertijd kwam. En intusschen
Hing maar steeds aan zijn tak,
Op zijn doode gemak,
Die mijnheer, tot verbazing der musschen.

En de winter vlood heen,
Want de lente verscheen,
Om opnieuw voor den zomer te wijken.
Toen dan zwierf - 't was erg warm -
Er een paar arm in arm
Door het woud. Maar wat stond dát te kijken!

Want, terwijl het, zoo zacht
Koozend, voortliep en dacht:
Hier onder deez' eik is 't goed vrijen,
Kwam een laars van den man,
Die daar boven hing, van
Zijn reeds lang verteerd linkerbeen glijen.

"Al mijn leven! van waar
Komt die laars?" riep het paar,

En werktuigelijk keek het naar boven.
En daar zag het met schrik
Dien mijnheer, eens zo dik
En nu tot een geraamte afgekloven.

Op zijn grijzende kop
Stond zijn hoed nog rechtop,
Maar de rand was er af. Al zijn linnen
Was gerafeld en grauw.
Door een gat in zijn mouw
Blikten mieren en wurmen en spinnen.

Zijn horloge stond stil,
En één glas van zijn bril
Was kapot en het ander beslagen.
Op den rand van een zak
Van zijn vest zat een slak,
Een erg slijmrige slak, stil te knagen.

In een wip was de lust
Om te vrijen gebluscht
Bij het paar. Zelfs geen woord dorst het te spreken.
't Zag van schrik zóó spierwit
Als een laken, wen dit
Reeds een dag op het gras ligt te bleeken.

Piet Paaltjens – Liefdewraak

"Ha! weet ge 't niet, wat kanker woedt
In 't lang miskende hart,
Als liefde 't vuur der wraak ontsteekt,
En misdaad groet uit smart?"

Zoo zong weleer de droeve luit
Van wijlen Van der Vliet.
- Wie, die wat doet aan belletrie,
Kent zijn gedichten niet? -

En, o, zijn luit had wel gelijk,
Er is geen twijfel aan:
Als 's jonglings liefde wordt gehoond,
Dan steekt zij 't wraakvuur aan.

Dan slijpt ze in 't nachtelijk uur den dolk
En plompt hem in de borst

Van die haar trapte in 't aangezicht
En haar miskennen dorst.

Dan mengt zij heimlijk haar vergift
En giet het in den strot
Van die haar beê om wedermin
Ontving met schimp en spot.

Dan laadt ze in 't eenzaam haar geweer
En schiet het op háár af,
Die voor haar hitte en haar vuur
Slechts koelheid wedergaf.

Want 's jonglings hart is als van staal;
Wel kan de hand der maagd
Het buigen, maar die proeve zij
Niet al te ver gewaagd.

Als zij lichtzinning 't spel vervolgt,
Vermetel d' uitslag tart,
Dan springt het staal en graaft een wond
In 't maagdelijke hart.

Een dikke sneeuwlaag dekt den grond;
Een wolkenlaag 't azuur;
't Vriest dertig graad; de wind blaast fel;
't Is 's nachts om twalef uur.

Maar trots de koude en trots den nacht
Staat op de Hoogewoerd
Een jongling, vrij van oogopslag,
Het hart door min beroerd.

Hij speelt op zijn gitaar en zingt,
't Oog op een raam gericht,
Met een vrij goeden bariton
Een teeder minnedicht.

Hij zingt er eerst een in het Fransch,
Genaamd: "le troubadour",
In acht coupletten, en 't refrein
Luidt telkens: "Ah! l'amour!"

Vervolgens zingt hij een in 't Duitsch.
Dat klinkt wel een zo schoon.
't Zijn nu geen luchte trillers meer;

't Is nu een sombre toon.

Hij zingt van Thränen, Höllenschmerz,
Van Sehnsucht, Grab en Tod,
En weent zijn beide wangen nat
En beî zijn oogen rood.

In 't Hollandsch zingt de jongling niet;
Die taal is ongeschikt;
Zij klinkt in de ooren van de min
Zoo ruw en ongelikt.

Maar, of hij Fransch trillers sla,
Dan of hij weene en zucht'
In 't Duitsch, hij merkt aan liefjes raam
Geen licht op of gerucht.

En of hij voor den tienden keer
Zijn minnelied herhaal',
Hij krijgt voor al zijn schoon gezang
Geen teeken weer of taal.

Dat wekt in 't eind des jonglings toorn.
Zijn oogen schieten vuur;
En aan zijn mond ontstijgt de kreet:
"Ha! dat betaalt ge duur!"

En vol van wraak buigt hij zich neer,
Pakt fluks een sneeuwbal saâm
En werpt hem, paars van nijdigheid,
Bij 't liefje door het raam;

En keert met gitaar in d' arm,
En neuriet droef het lied:
"Ha! weet ge 't niet, wat kanker woedt - "
Gemaakt door Van der Vliet.

Piet Paaltjens – Liefdewraak

Slechts éénmaal heb ik u gezien. Gij waart
Gezeten in een sneltrein, die de trein
Waar ik mee reed, passeerde in volle vaart.
De kennismaking kon niet korter zijn.

En toch, zij duurde lang genoeg om mij,

Het eindloos levenspad met fletse lach
Te doen vervolgen. Ach! geen enkel blij
Glimlachje liet ik meer, sinds ik u zag.

Waarom hebt gij van dat blonde haar,
Daar de engelen aan te kennen zijn? En dan,
Waarom blauwe ogen, wonderdiep en klaar?
Gij wist toch, dat ik daar niet tegen kan!

En waarom mij dan zo voorbijgesneld,
En niet, als 't weerlicht, 't rijtuig opgerukt,
En om mijn hals uw armen vastgekneeld,
En op mijn mond uw lippen vastgedrukt?

Gij vreesdet mogelijk voor een spoorwegramp?
Maar, Rika, wat kon zaalger voor mij zijn,
Dan, onder hels geratel en gestamp,
Met u verplet te worden door één trein?

Piet Paaltjens – Immortellen

De maan glijdt langs de ruiten
En blik mij vragend aan.
"Wat moet dat, bleeke zanger, -
In uw ooghoek glinstert een traan?"

Zoo gij de maan zelf niet waart
'k Zou zeggen: loop naar de maan. -
Wat mij het oog doet glinsteren,
Dat gaat er geen schepsel aan.

Op 't hoekje van de hooigracht
En van den Nieuwen Rijn,
Daar zwoer hij, dat hij zijn leven lang
Mijn boezemvriend zou zijn.

En halverwegen tusschen
De Vink en de Haagsche Schouw,
Daar brak hij, zes weken later zoowat,
Den eed van vriendentrouw.

Wel menigmaal zei de melkboer
Des morgens tot haar meid:
"De stoep is weer nat". Och, hij wist niet
Dat er 's nachts op die stoep was geschreid.

Nu dat hij en de meid het niet wisten,
Dat was minder; -- maar dat zij
Er hoegenaamd niets van vermoedde
Dat was wel hard voor mij.

Toen Knaap mij de laatste maal knipte,
Was hij aangedaan onder zijn werk.
"Wat wordt u al grijs!" sprak hij somber,
"Ik vrees, u studeert te sterk."

En Jongmans, toen hij mij gistren
De maat voor een pantalon nam,
Keek van mijn magerheid zóó op,
Dat ik dacht, dat hem iets overkwam.

Vater Muller ontzei me zijn tafel.
Ze verliep anders heelemaal.
Mijn holle kaak deed de lui denken.
Het eten was bij hem zo schraal.

En mijn oppasser heeft zelfs den ploert al
Een goed woord voor een draagplaats verzocht,
Als soms mijnheers begraafnis
Te Leiden plaats hebben mocht.

Maar wie er ook zien en beweenen,
Dat ik zoo jong moet vergaan,
Niet hare grijsblauwe oogjes,
En die hebben 't mij juist gedaan.

O, spreek mij niet van liefde,
Van vriendschap en van trouw;
Die zijn al sinds lang overleden,
'k Ben lang er al van in den rouw.

Neen, spreek mij van 's menschen ellende,
Van al zijn kommer en nood,

En hoe hij zijn broeders leven
Verbittert, - dan lach ik mij dood!

Als ik een bidder zie loopen,
Dan slaat mij 't hart zoo blij,
Dan denk ik, hoe hij weldra
Uit bidden zal gaan voor mij